

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Česká Třebová, Tyršovo náměstí 970

Tyršovo náměstí 970, 560 02 Česká Třebová

Identifikátor školy: 600 013 022

Termín konání orientační inspekce: 7. – 9. dubna 2003

Čj.:	104103/03-2051
Signatura:	oj5zw505

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvkovou organizací s celkovou kapacitou 390 žáků. Zřizovatelem je Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice.

V letošním školním roce se ve škole vyučují následující studijní obory:

79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, studium denní s délkou studia 4 roky

79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné, studium denní s délkou studia 8 roků

Celkem studuje v tomto školním roce ve 13 třídách 373 žáků. U čtyřletého studia ve čtyřech ročnících a čtyřech třídách 118 žáků. U osmiletého studia v osmi ročnících a devíti třídách 255 žáků. Výuku zajišťuje celkem 29 pedagogů, z toho 6 externistů. Ve vyšších ročnících je nabízeno žákům 14 volitelných předmětů, pro všechny ročníky 7 zájmových kroužků. Škola je zapojena do mezinárodního projektu Globe a Twin-schools (Norsko).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, biologie a cvičení z biologie ve všech studijních oborech,
- materiálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, biologie a cvičení z biologie ve všech studijních oborech,
- průběhu a výsledků vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, biologie a cvičení z biologie ve všech studijních oborech.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve školním roce 2002/2003 zabezpečuje výuku českého jazyka a literatury 6 učitelů, výuku německého jazyka 3 učitelé a výuku biologie 3 učitelé. Všichni jsou odborně i pedagogicky způsobilí ve smyslu platných předpisů.

Učitelé jsou členy tří předmětových komisí (český jazyk a společenské vědy, cizí jazyky, přírodní vědy). Jejich činnost vedení školy pravidelně sleduje. Činnost komisí je zaměřena převážně na obsahovou náplň výuky a spolupráci vyučujících při tvorbě tematických plánů v paralelních třídách, zajištění návaznosti učiva na předchozí ročníky, na mezipředmětové vztahy, výměnu zkušeností a péči o začínající učitele.

V rámci dalšího vzdělávání se učitelé účastní akcí pořádaných pedagogickými centry a příslušnými katedrami vysokých škol. Poznatky z těchto akcí předávají účastníci dalším členům výše uvedených předmětových komisí.

Skladba úvazků jednotlivých vyučujících odráží jejich vzdělání a také praxi a zkušenosti. Funkci výchovného poradce zastává učitel s odbornou kvalifikací. Škola má zpracován minimální preventivní program.

Metodické orgány ve škole pracují v podobě předmětových komisí (celkem osm). Kromě řešení metodických záležitostí mají další úkoly, které souvisejí s řízením školy (kontrolní činnost, péči o začínající učitele apod.).

Škola má pevnou organizační strukturu a jasně vymezená pravidla fungování, což je zřejmé z organizačního řádu a grafické organizační struktury. Organizační struktura je přehledná, s přesným vymezením vztahů podřízenosti a nadřízenosti včetně vymezení kompetencí jednotlivých pracovníků (zástupce ředitele, předsedové předmětových komisí, výchovný poradce, mzdová účetní aj.). Vnitřní život školy se řídí školním řádem, který nezapomíná na práva žáků. Rada žáků školy (zástupci z každé třídy) se operativně schází s ředitelem a řeší studijní a další problematiku.

Kontrolní systém školy vychází z organizačního uspořádání a plánu práce na příslušný školní rok. Předmětem kontroly je zejména: dodržování rozvrhu hodin, učebních osnov, dodržování školské legislativy, plnění uložených úkolů, pedagogická dokumentace a další. Metodami kontroly jsou hlavně hospitace, rozhovory se zaměstnanci, studium a rozbor pedagogických dokumentů. Hospitační činnost provádí vedení školy podle písemných plánů. Z hospitací existují písemné záznamy, závěry jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Úkoly z hospitací jsou konkretizovány a kontrolovány, poznatky z hospitací jsou projednávány na pedagogických radách.

Vnitřní tok informací je zprostředkován jednak osobním jednáním, pomocí nástěnek, intranetem a interními směrnicemi ředitele školy. Škola pravidelně poskytuje informace zákonným zástupcům žáků. Jsou stanoveny termíny informačních schůzek (2x ročně), jinak se stanovují operativně podle aktuální potřeby. Prezentace školy na veřejnosti se uskutečňuje na burzách středních škol, při dnech otevřených dveří, v regionálním tisku, rozhlase a na příslušných www stránkách. Škola spolupracuje s Kulturním centrem města.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pro výuku biologie je k dispozici odborná učebna biologie a laboratoř biologie. Využívání odborných učeben a laboratoře je koordinováno v rozvrhu hodin a operativně vyučujícími podle charakteru probírané látky. Ojedinele se vyučuje v jiných prostorách. Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou (zpětný projektor, diaprojektory) a videem se snímací kamerou (i na mikroskop). Materiální vybavení je na velmi dobré úrovni včetně sbírek přírodnin, obrazového materiálu, modelů, fólií a dalších názorných pomůcek. Součástí odborné učebny je koutek živé přírody (terária, akvária, botanické zázemí). Vyučující mají svůj odborný kabinet, který je dobře vybaven odbornou literaturou a názornými pomůckami. Učební prostředí je podnětné, estetické a motivující.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v kmenových učebnách se standardním vybavením. Pro učitele i žáky je k dispozici školní knihovna s odbornými časopisy a kulturními periodiky. Vybavenost knihovny umožňuje plnit výchovně vzdělávací poslání tohoto předmětu. Ve škole pracuje divadelní soubor, žáci vydávají svůj časopis.

Pro výuku německého jazyka je určena jazyková učebna. Protože se v této učebně vyučují i další cizí jazyky, výuka v hospitovaných hodinách probíhala i v kmenových třídách. Ve výuce se používá didaktická technika (radiomagnetofon, zpětný projektor). Učebna je vyzdobena názorným materiálem k problematice výuky cizích jazyků.

Ve všech sledovaných předmětech se využívají učebnice, které mají žáci k dispozici.

Materiální zdroje jsou účelně a efektivně využívány, kontrola prováděná ředitelem školy je účinná.

Materiálně technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE DLE PŘEDMĚTU INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Realizace vzdělávacích programů

Realizace vzdělávacích programů je v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka je v souladu s učebními plány vzdělávacích programů.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Českému jazyku se vyučuje s hodinovými dotacemi, které jsou v souladu s učebními plány. Ředitel využívá možnosti úprav učebních plánů v rámci povolených norem (dělení pro cvičení). Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů, které jsou projednávány v předmětové komisi a jsou schválené ředitelem školy.

Ve školním roce 2002/2003 zajišťuje výuku českého jazyka a literatury šest učitelů. Všichni splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti ve smyslu platných norem. Vyučující se zúčastňují přednášek a seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Všechny sledované hodiny se uskutečnily v kmenových učebnách se standardním vybavením. Didaktická technika ve sledovaných hodinách nebyla použita. Učební prostředí bylo podnětné a estetické. Žáci mají k dispozici učebnice českého jazyka, učebnice literatury a čítanky. Všechny tyto pomůcky se při výuce používaly.

V hodinách literatury vycházeli vyučující z textu. Při jeho rozboru byli žáci aktivní, reagovali na otázky vyučujících, kteří – pokud k tomu téma dávalo příležitost – vhodně a nenásilně téma aktualizovali. Výklad vyučujících byl po odborné stránce velmi dobré úrovně, nezatěžoval žáky nadměrným množstvím nepodstatných faktů. Metodicky byly sledované hodiny dobře připravené a promyšlené. Vyučující motivovali žáky k četbě a využívání školní knihovny.

Prověřování znalostí se uskutečňovalo převážně formou frontálního opakování. Při individuálním zkoušení bylo hodnocení zdůvodněné a odpovídalo znalostem žáků.

Ve všech sledovaných hodinách dbali vyučující na spisovné vyjadřování, jejich verbální projev byl na velmi dobré úrovni. V průběhu hodin byla vytvářena klidná a přátelská atmosféra, byly respektovány zásady psychohygieny.

Každoročně je školou organizováno školní kolo olympiády v českém jazyce. V letošním školním roce postoupil jeden žák do krajského kola. Ve škole vydávají žáci svůj vlastní časopis.

Výuka českého jazyka a literatury je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu německý jazyk

Týdenní dotace hodin německého jazyka jsou v souladu s učebními plány. Učivo je rozpracováno v tematických plánech, které jsou schvalovány v předmětové komisi a podepsány ředitelem školy. Probírané učivo bylo v souladu s časovým rozvrhem, při kontrole třídních knih nebyly zjištěny žádné odchylky.

Německý jazyk učí tři vyučující, všichni splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti ve smyslu platných předpisů. Ve škole je pro výuku cizích jazyků odborná učebna, která je vybavena didaktickou technikou a dalšími názornými pomůckami. Využívání

odborné učebny je koordinováno rozvrhem (ostatní cizí jazyky), proto jsou některé hodiny realizovány v kmenových učebnách. I zde využívají vyučující didaktickou techniku. Ve sledovaných hodinách byl použit radiomagnetofon s nahrávkami textů a cvičení. Při výuce jsou používány učebnice „Německy od Adama“ a „Wir wiederholen fürs Abitur“. V hodinách panovala klidná pracovní atmosféra, která přispívala k dodržování zásad psychohygieny.

Všechny sledované hodiny byly po odborné stránce na dobré úrovni, jednotlivá témata byla dobře připravena. Vyučovací proces vedli vyučující v německém jazyce, pouze při vysvětlování některých gramatických partií se uplatnila čeština. Ve všech hodinách se kladl důraz na komunikativní charakter vyučování cizího jazyka, důsledně byla opravována špatná výslovnost. Do hodin byl zařazen poslech textu, po kterém následoval řízený rozhovor. Kvalita výuky nebyla v jednotlivých hodinách stejná, závisela na aktuálním stavu třídy i na metodických schopnostech vyučujících. Pokud to bylo vhodné, využívali vyučující reálie, seznamovali s aktuální slovní zásobou, která je odrazem současné reality.

Hodnocení a klasifikace probíhaly většinou frontálně. Při individuálním zkoušení odpovídala klasifikace předvedeným znalostem. Motivací pro žáky byla i připravenost učitelů a netradiční struktury hodin. Důležitou motivací je i spolupráce se školami v zahraničí. Vztah vyučujících k žákům byl přátelský, neformální, žáci byli ukázněni, žádné nežádoucí projevy se v průběhu hospitací nevyskytly.

Kvalita výuky v německém jazyce je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu biologie a cvičení z biologie

Tyto předměty jsou vyučovány podle rozpracovaných tematických plánů. Časové harmonogramy tematických plánů jsou dodržovány. Je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Výukové cíle jsou přizpůsobeny věkovým zvláštnostem tříd a odpovídají standardu vzdělávání gymnázia. Ve vyšších ročnících je předmět cvičení z biologie nabízen jako volitelný.

Výuku předmětů zajišťují tři pedagogičtí pracovníci. Všichni splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku těchto předmětů ve smyslu platných předpisů. Výuka probíhala v odborné učebně biologie, kmenových třídách i laboratoři. Didaktická technika ve sledovaných hodinách byla běžně využívána (zpětný projektor, snímací kamera) i při zkoušení.

Metody a formy práce v jednotlivých hodinách, včetně samotné struktury hodin, byly adekvátní vzdělávacím cílům a věkové hranici žáků. V hodinách bylo pamatováno na úvodní opakování buď individuální nebo frontální formou. Stěžejním prvkem při výkladu byl neustálý rozhovor vyučujících s žáky, který je udržoval v pracovním tempu. Při výkladu vyučující dbají na vysvětlení cizích pojmů, na návaznost na probranou látku, motivaci i na otázky provokující k vlastnímu názoru. Velmi vhodně bylo využito zkušeností žáků z vlastního chovu zvířat (plazi). Při praktickém cvičení měl každý žák k dispozici mikroskop, vyučující instruují žáky, kontrolují a pomáhají radou při řešení samostatných úkolů. Výsledky mohli žáci konfrontovat s promítaným obrazem z mikroskopu.

Ve všech hospitovaných hodinách bylo možno pozorovat pracovní atmosféru, která byla navozena vhodnou motivací. Patříčně bylo využíváno mezipředmětových vztahů a návaznosti na praxi. Při hodinách byla základní osnova nové látky psána na tabuli, žáci jsou vedeni k pořizování vlastních poznámek při výkladu. Nezapomíná se na práci s učebnicí i zadávání domácích úkolů. Opakování mělo charakter vytváření zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou, navazovalo na předcházející učivo. Otázky při opakování se zaměřovaly nejen na pamětní zvládnutí učiva, ale i na pochopení vztahů a souvislostí.

Osobnost žáka byla respektována, dohodnutá pravidla jednání se akceptovala a dodržovala. Důležitou složkou hodin byla dobrá komunikace mezi vyučujícími a žáky, kteří projevovali aktivní vztah k výuce (hlavně v nižších ročnících). V hodinách vládla atmosféra vzájemné důvěry a spolupráce, vyučující pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Komunikativní schopnosti žáků byly na dobré úrovni.

Výuka těchto předmětů je velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola nepoužívá vlastní nebo komerční evaluační nástroje. Výsledky vzdělávání a výchovy jsou uvedeny ve výroční zprávě školy. V rámci přijímacích řízení na vysoké školy sleduje vedení školy uplatnění svých absolventů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině sledovaných předmětů jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Při kontrole údajů uvedených ve zřizovací listině školy a v rozhodnutí o zařazení do sítě škol nebylo shledáno rozdílů.

Tematická inspekce

Souběžně s orientační inspekcí proběhla tematická inspekce „Hodnocení realizace projektu PI – Informační gramotnost v rámci státní informační politiky ve vzdělávání.“ Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003 a na webových stránkách ČŠI.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy čj. KrÚ/KH-1459.1/201, Pardubice 20. září 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, MŠMT čj. 28 318/01-21, Praha 21. prosince 2001
3. Jmenovací dekret ředitele školy, MŠMT čj. 15 160/92-240 ze dne 31. března 1992
4. Dodatek ke jmenování do funkce ředitele školy čj. KrÚ/KH-1219.1/2001, Pardubice 30. srpna 2001
5. Učební dokumenty pro gymnázia, Fortuna, Praha 1999
6. Učební plán Gymnázia Česká Třebová pro školní rok 2002/2003
7. Tematické plány učitelů hospitovaných předmětů pro školní rok 2002/2003
8. Rozvrh hodin školního roku 2002/2003
9. Třídní knihy školního roku 2002/2003
10. Třídní výkazy školního roku 2002/2003
11. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002 ze dne 31. srpna 2002
12. Školní řád ze dne 1. dubna 2003
13. Organizační řád školy ze dne 1. dubna 2003
14. Plán práce předmětové komise přírodních věd pro školní rok 2002/2003
15. Plán práce předmětové komise českého jazyka a společenských věd pro školní rok 2002/2003
16. Plán práce předmětové komise cizích jazyků pro školní rok 2002/2003

17. Plán hospitační činnosti vedení školy pro školní rok 2002/2003
18. Minimální preventivní program pro školní rok 2002/2003
19. Zápisy z pedagogických rad školního roku 2002/2003
20. Personální dokumentace hospitovaných učitelů

ZÁVĚR

Všichni pedagogičtí pracovníci, kteří zajišťují výuku sledovaných předmětů, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu platných předpisů.

Personální zajištění výuky sledovaných předmětů je zárukou toho, že škola má velmi dobré předpoklady kvalitně připravit absolventy pro studium na vysokých školách i do praxe. Osobní angažovanost vyučujících v dalším vzdělávání a přípravě žáků do soutěží, olympiád a mezinárodních programů (Globe) jsou podstatným motivujícím a výchovným prvkem ve výchovně vzdělávací činnosti.

Materiální a prostorové podmínky jsou rovněž velmi dobré a skýtají předpoklad kvalitní výchovně vzdělávací činnosti.

Na základě hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech, které je velmi dobré, škola velmi dobře využívá svůj lidský potenciál a materiálně-technickou základnu k plnění svého poslání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jarmil Feltl	Feltl v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

PhDr. Jiří Podařil

Ve Svitavách dne 5. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. května 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PhDr. Petr Poldauf

Poldauf v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-05-30	104128/03-2051
Zřizovatel	2003-05-30	104128/03-2051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány